

**REPUBLIKA HRVATSKA
VLADA REPUBLIKE HRVATSKE**

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI ZA ISTRAŽIVAČKO-
RAZVOJNE PROJEKTE**

Zagreb, svibanj 2018.

KONAČNI PRIJEDLOG**ZAKONA O DRŽAVNOJ POTPORI ZA ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNE PROJEKTE****I. OSNOVNE ODREDBE***Predmet Zakona***Članak 1.**

- (1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za dodjeljivanje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte u kategoriji horizontalne potpore za istraživanje i razvoj, nadležnosti tijela Republike Hrvatske u pogledu dodjele državnih potpora za istraživačko-razvojne projekte, postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava, vođenje evidencija i izvještavanje, te druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na potpore za istraživačko-razvojne projekte.
- (2) Na pitanja postupka koja nisu uređena ovim Zakonom na odgovarajući način primjenjuju se odredbe:
- zakona koji uređuju područje državnih potpora,
  - Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, br. L 187, 26.6.2014., str. 1; u daljnjem tekstu: Uredba o općem skupnom izuzeću),
  - Uredbe Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 u vezi s potporama za infrastrukture luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (Službeni list Europske unije, br. L 156, 20.6.2017., str. 1; (u daljnjem tekstu Uredba 2017/1084) i
  - Uredbe (EU) br. 1303/2013 članak 68., stavak 1 (b), Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006. (Službeni list Europske unije, br. L 347/320).

Članak 2.

- (1) Ovim se Zakonom osigurava provedba mjere državne potpore za istraživačko-razvojne projekte usklađena s odredbama Uredbe o općem skupnom izuzeću i s odredbama Uredbe 2017/1084.
- (2) Pojedinačne potpore dodijeljene na temelju ovoga Zakona, izuzete su od obveze prethodne prijave Europskoj komisiji u skladu s člankom 108. stavkom 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz ovoga Zakona.

Cilj Zakona

Članak 3.

Cilj ovoga Zakona je povećanje ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj i povećanje broja poduzetnika koji ulažu u istraživanje i razvoj te poticanje suradnje poduzetnika s organizacijama za istraživanje i širenje znanja na istraživačko-razvojnim projektima pri čemu istraživanje i razvoj obuhvaća kreativan i sistematičan rad poduzet sa svrhom povećanja fonda znanja – uključujući znanje čovječanstva, kulture i društva – te kako bi se osmislile nove primjene postojećeg znanja. Aktivnosti istraživanja i razvoja moraju uključivati pet osnovnih kriterija: novo znanje (kao cilj aktivnosti), kreativno (novi koncepti, ideje i metode koji unaprijeđuju postojeće znanje), neizvjesno u smislu ishoda, sistematično (planirano sa osiguranjem sredstava i bilježenjem ishoda) i prenosivo (ishodi su prenosivi kao nova znanja) i/ili moguće ponoviti (ishode je moguće ponoviti).

Značenje pojmova

Članak 4.

- (1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeća značenja:

a) *plan evaluacije* znači dokument koji sadržava najmanje ove elemente: ciljeve programa potpore koji se vrednuje, pitanja evaluacije, pokazatelje rezultata, predviđenu metodologiju za provedbu evaluacije, zahtjeve u pogledu prikupljanja podataka, predloženi vremenski okvir evaluacije, uključujući dan podnošenja završnog izvješća o evaluaciji, opis neovisnog tijela koje provodi evaluaciju ili kriterije koji će se primjenjivati na njegov odabir i načine osiguravanja javnosti evaluacije

b) *istraživačko-razvojni projekt* podrazumijeva operaciju koja uključuje aktivnosti koje se protežu na jednu ili više kategorija istraživanja i razvoja, čiji je cilj precizne gospodarske, znanstvene ili tehničke prirode te je jasno unaprijed definiran. Istraživačko-razvojni projekt može se sastojati od nekoliko radnih paketa i uz jasne ciljeve uključuje aktivnosti koje će se

provoditi (uključujući očekivane troškove) i pokazatelje za ocjenu ostvarivanja ciljeva. Kada se jedan ili više istraživačko-razvojnih projekata ne mogu jasno razdvojiti jedan od drugog i posebno kada nemaju neovisne mogućnosti za tehnološki uspjeh, smatraju se jednim projektom

c) istraživačko-razvojni projekt je obuhvaćen jednom ili više sljedećih kategorija:

- *temeljno istraživanje* znači eksperimentalni ili teorijski rad poduzet prvenstveno kako bi se stekla nova znanja o temeljnim načelima fenomena i vidljivih činjenica, bez predviđene izravne tržišne primjene ili uporabe
- *industrijsko istraživanje* znači planirano istraživanje ili kritički pregled u cilju stjecanja novih znanja i vještina za razvoj novih proizvoda, procesa ili usluga odnosno za postizanje znatnog poboljšanja postojećih proizvoda, procesa ili usluga. Industrijsko istraživanje obuhvaća stvaranje sastavnih dijelova složenih sustava i može uključivati izradu prototipova u laboratorijskom okruženju ili u okruženju sa simuliranim sučeljima postojećih sustava te pilot-linije ako je to neophodno za industrijsko istraživanje, prvenstveno za provjeru generičke tehnologije
- *eksperimentalni razvoj* podrazumijeva stjecanje, kombiniranje, oblikovanje i uporabu postojećih znanstvenih, tehnoloških, poslovnih i ostalih mjerodavnih znanja i vještina u cilju razvoja novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga. Može uključivati i djelatnosti u cilju konceptualnog definiranja, planiranja i dokumentiranja novih proizvoda, procesa ili usluga. Eksperimentalni razvoj može obuhvaćati izradu prototipova, demonstracijske aktivnosti, pilot-projekata, ispitivanje i provjeru novih ili poboljšanih proizvoda, procesa ili usluga u okruženju koje odražava operativne uvjete iz stvarnog života ako je osnovni cilj ostvarenje daljnjih tehničkih poboljšanja na proizvodima, procesima ili uslugama koji nisu u bitnome utvrđeni. To može uključivati i razvoj tržišno upotrebljivog prototipa ili pilot-projekta koji je nužno konačni tržišni proizvod, a neekonomično ga je proizvesti samo da bi se upotrebljavao u svrhu demonstracijskih aktivnosti i provjere. Eksperimentalni razvoj ne uključuje rutinske ili periodične izmjene postojećih proizvoda, proizvodnih linija, proizvodnih procesa, usluga i drugih aktivnosti u tijeku, čak i ako te izmjene znače poboljšanja

d) *studija izvedivosti* znači evaluacija i analiza potencijala istraživačko-razvojnih projekata, čiji je cilj podržati proces donošenja odluka objektivnim i racionalnim otkrivanjem njegovih prednosti i nedostataka, mogućnosti i prijetnji (SWOT) te utvrditi resurse potrebne za njegovu provedbu i u konačnici njegove izgleda za uspjeh

e) *troškovi osoblja* obuhvaćaju troškove istraživača, tehničara i drugog pomoćnog osoblja u mjeri u kojoj je zaposleno u odgovarajućem projektu ili djelatnosti

f) *državna potpora* je stvarni i potencijalni rashod ili umanjeni prihod države dodijeljen od davatelja državne potpore u bilo kojem obliku koji narušava ili prijeti narušavanjem tržišnog natjecanja stavljajući u povoljniji položaj određenog poduzetnika ili proizvodnju određene robe i/ili usluge utoliko što utječe na trgovinu između država članica Europske unije, u skladu s člankom 107. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

g) *državna potpora za istraživačko-razvojni projekt* u smislu ovoga Zakona odnosi se na potporu koja se daje na temelju ovoga Zakona vodeći računa o praćenju i utvrđivanju maksimalnog intenziteta potpora i maksimalnog iznosa potpore

h) *bruto ekvivalent bespovratnog sredstva* znači iznos potpore ako je korisniku dodijeljena u obliku bespovratnog sredstva, prije odbitka poreza ili drugih naknada

i) *intenzitet potpore* je bruto iznos potpore izražen kao postotak prihvatljivih troškova, prije odbitka poreza ili drugih naknada

j) *organizacija za istraživanje i širenje znanja* znači subjekt (kao što su sveučilišta, istraživački instituti, agencije za prijenos tehnologije, posrednici u inovaciji, fizičke osobe ili virtualni kolaborativni subjekti usmjereni na istraživanje), bez obzira na njegov pravni status (ustrojstvo na temelju javnog ili privatnog prava) odnosno način financiranja, čiji je prvenstveni cilj nezavisno provoditi temeljno istraživanje, industrijsko istraživanje ili eksperimentalni razvoj ili s rezultatima tih djelatnosti upoznati široku javnost, putem predavanja, objavljivanja ili prijenosa znanja. Ako taj subjekt obavlja i ekonomske djelatnosti, financiranje, troškovi i prihodi tih ekonomskih djelatnosti moraju se obračunati zasebno. Poduzetnici koji imaju presudan utjecaj na takav subjekt, na primjer kao njegovi vlasnici udjela ili članovi, nemaju povlašteni pristup rezultatima koje subjekt proizvede

k) *poduzetnik u teškoćama* znači poduzetnik za kojeg vrijedi najmanje jedna od sljedećih okolnosti:

- u slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom sedam godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji premašuje polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe „društvo s ograničenom odgovornosti” odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u posebnom propisu o računovodstvu, a „vlasnički kapital” obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice
- u slučaju društva u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe „društvo u kojem najmanje nekoliko članova snosi neograničenu

odgovornost za dug društva” odnosi se posebno na vrste društva navedene u posebnom propisu o računovodstvu

- ako se nad poduzetnikom provodi stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede stečajni postupak na zahtjev vjerovnika
- ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a još nije nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje, a još je podložan planu restrukturiranja
- u slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine:

1. omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i
2. EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzetnika bio je niži od 1,0

l) *učinkovita suradnja* je suradnja između najmanje dvije neovisne stranke u cilju razmjene znanja ili tehnologije odnosno ostvarenja zajedničkog cilja na temelju podjele rada, pri čemu stranke zajednički utvrđuju opseg projekta suradnje, doprinose njegovoj provedbi te dijele njegove rizike i rezultate. Jedna stranka ili više njih može snositi cjelokupne troškove projekta te tako smanjiti financijski rizik projekta za druge stranke. Ugovorene usluge i pružanje usluga istraživanja ne smatraju se oblicima suradnje

m) *po tržišnim uvjetima* znači da se uvjeti transakcije između ugovornih stranaka ne razlikuju od onih koji bi bili utvrđeni između neovisnih poduzeća i nema naznake nedopuštenog dogovaranja. Za svaku transakciju koja proizlazi iz otvorenog, transparentnog i nediskriminirajućeg postupka smatra se da zadovoljava načelo transakcije po tržišnim uvjetima

n) *početak radova* znači početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prva zakonski obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom

o) *datum dodijele potpore* smatra se datum na koji je na temelju ovoga Zakona dodijeljeno pravo na primanje potpore, u smislu ovoga Zakona datum izdavanja Potvrde o statusu korisnika potpore

(p) *mala i srednja poduzeća* (skraćeno: MSP-ovi) smatraju se poduzeća koja ispunjavaju uvjete utvrđene u Prilogu I. Uredbe o općem skupnom izuzeću

(r) *velika poduzeća* znači poduzeća koja ne ispunjavaju kriterije utvrđene u Prilogu I. Uredbe o općem skupnom izuzeću

(s) *stavljanje na tržište poljoprivrednih proizvoda* znači držanje ili izlaganje u cilju prodaje, ponuda na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način stavljanja na tržište, osim prodaje preprodavateljima i prerađivačima koju obavlja primarni proizvođač i svih djelatnosti

povezanih s pripremom proizvoda za takvu prvu prodaju; prodaja krajnjim potrošačima koju obavlja primarni proizvođač smatra se stavljanjem na tržište ako se odvija u zasebnim za to predviđenim prostorijama

(t) *primarna poljoprivredna proizvodnja* znači proizvodnja proizvoda iz tla ili stočarstva navedenih u Prilogu I. Ugovoru bez obavljanja dodatnih radnji kojima bi se promijenila priroda tih proizvoda

(u) *prerada poljoprivrednih proizvoda* znači svako djelovanje na poljoprivrednom proizvodu čiji je rezultat proizvod koji je i sâm poljoprivredni proizvod, osim djelatnosti na poljoprivrednim dobrima koje su neophodne za pripremu životinjskih ili biljnih proizvoda za prvu prodaju

(v) *poljoprivredni proizvodi* znači proizvodi navedeni u Prilogu I. Ugovoru, osim proizvoda ribarstva i akvakulture navedenih u Prilogu I. Uredbi (EU) br. 1379/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2013.

(z) *ugljen* znači visokokvalitetan, srednje kvalitetan i niskokvalitetan ugljen kategorije A i B u smislu međunarodnog sustava kodificiranja ugljena koji je utvrdila Gospodarska komisija Ujedinjenih naroda za Europu i koji je objašnjen u Odluci Vijeća od 10. prosinca 2010. o državnim potporama za zatvaranje nekonkurentnih rudnika ugljena.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PRAVILA I KRITERIJI

Davatelj državne potpore

Članak 5.

(1) Davatelj državne potpore za istraživačko-razvojne projekte (u daljnjem tekstu: potpore) je ministarstvo nadležno za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

(2) Ministarstvo može povjeriti provedbu pojedinih aktivnosti u postupku davanja potpore provedbenom tijelu iz nadležnosti Ministarstva koje mora biti pravna osoba s javnim ovlastima te imati propisanu djelatnost davanja državnih potpora za istraživanje i razvoj (u nastavku: provedbeno tijelo). Ako se provedba potpore povjerava provedbenom tijelu, Ministarstvo može u svakom trenutku izvršiti uvid i obaviti nadzor provedbe potpore.

(3) Postupak dodjele potpore uključuje:

- zaprimanje projektne prijave
- administrativnu provjeru
- provjeru prihvatljivosti korisnika, projekta, aktivnosti i troškova
- izdavanje potvrde o statusu nositelja poticajnih mjera na temelju provedenog postupka obrade i vrednovanja prijave
- evidentiranje korisnika potpore za istraživačko-razvojne projekte
- praćenje i odobravanje realizacije projektnih aktivnosti i troškova projekta i izdavanje odobrenja za korištenje potpore za prethodno razdoblje
- izvještavanje o rezultatima i učincima potpora prema zadanim indikatorima za vrijeme i nakon završetka projekta.

Korisnici potpore

Članak 6.

- (1) Korisnik potpore, u smislu ovoga Zakona, može biti obveznik poreza na dobit utvrđen sukladno propisima Republike Hrvatske o oporezivanju dobiti ili obveznik poreza na dohodak utvrđen sukladno propisima Republike Hrvatske o oporezivanju dohotka koji dohodak utvrđuje na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija.
- (2) Korisnik potpore iz stavka 1. ovoga članka provodi aktivnosti vlastitog istraživanja i razvoja, na način da projektom rješava vlastiti tehnički problem ili znanstveno-istraživačko pitanje, s ciljem buduće komercijalizacije konačnog proizvoda, usluge ili procesa koji proizlazi iz tog istraživačko-razvojnog projekta.
- (3) Korisnik iz stavka 1. ovoga članka svrstava se u kategoriju malih, srednjih i velikih poduzetnika u skladu s odredbama važeće Uredbe o općem skupnom izuzeću. Pod kategorijom velikog poduzetnika podrazumijeva se korisnik koji ne ispunjavaju uvjete propisane Prilogom I. Uredbe o općem skupnom izuzeću.

Područje primjene

Članak 7.

- (1) Potpora je dostupna korisnicima iz članka 6. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u svim sektorima djelatnosti te svim znanstvenim i tehnolojskim područjima.
- (2) Pri određivanju dostupnosti potpore primjenjuju se odredbe Uredbe o općem skupnom izuzeću kojima je propisano područje primjene, navedene u članku 1. stavcima 2., 3., 4. i 5.
- (3) Po ovom Zakonu potporu nije moguće dodijeliti:

- 1) poduzetniku koji prema Uredbi o općem skupnom izuzeću, članku 1., stavku 4. a) podliježe neizvršenom nalogu za povrat sredstava temeljem prethodne odluke Komisije kojom se potpora ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem, uz iznimku programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama, i članku 1., stavku 4. b) za jednokratne potpore u korist takvog poduzetnika i c) potpore poduzetnicima u teškoćama uz iznimku programa potpora za nadoknadu štete prouzročene određenim prirodnim katastrofama
  - 2) poduzetniku u teškoćama i/ili u postupku predstečajne nagodbe prema Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine br. 108/12, 144/12, 81/13 i 112/13) i/ili u predstečajnom postupku prema Stečajnom zakonu (Narodne novine br. 71/15 i 104/17)
  - 3) poduzetniku nad kojim je otvoren stečajni postupak prema Stečajnom zakonu (Narodne novine br. 71/15. i 104/17.) ili postupku likvidacije prema Zakonu o trgovačkim društvima (Narodne novine br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 63/13 i 110/15)
  - 4) poduzetniku koji je u postupcima propisanim Zakonom o postupku izvanredne uprava trgovačkih društava od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku (Narodne novine br. 32/17)
  - 5) poduzetniku koji nije ispunio obveze vezane uz plaćanje dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje u skladu sa zakonskim odredbama zemlje u kojoj su osnovani ili s onima zemlje ugovornog tijela
  - 6) poduzetniku koji nema podmirene sve obveze prema svojim zaposlenima po bilo kojoj osnovi
  - 7) za projekte čiji su troškovi povezani s budućim prihodima u sektorima:
    - (a) poslovanja nekretninama (NKD oznaka 68)
    - (b) djelatnosti kockanja i klađenja (NKD oznaka 92)
    - (c) financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja (NKD oznake 64, 65, 66)
    - (d) djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem i bez smještaja (NKD oznake 87, 88)
    - (e) trgovina na malo i veliko (NKD oznake 45, 46, 47).
- (4) U slučaju fizičke osobe, obveznika poreza na dohodak, uvažavajući kriterije iz članka 4., stavka 1., podstavka k) ovog Zakona, poduzetnikom u teškoćama smatra se onda kada su prisutni tipični pokazatelji, kao što su to primjerice smanjenje ukupnih primitaka, rast izdataka, rast duga, porast troškova kamata i pad ili nulta neto vrijednost imovine i drugi slični pokazatelji. Utvrđivanje radi li se o poduzetniku u poteškoćama procjenjuje se tijekom postupka dodjele iz članka 5. ovoga Zakona.

Članak 8.

- (1) Potpora u smislu ovoga Zakona odnosi se na poreznu olakšicu za istraživačko-razvojne projekte iz članka 4. stavak 1. točka c) i studije izvedivosti iz članka 4. stavak 1. točka d) do najviše dopuštenog intenziteta državne potpore sukladno članku 11. ovoga Zakona.
- (2) Potpora iz stavka 1. ovoga članka ostvaruje se kao pravo na dodatno umanjenje osnovice poreza na dobit odnosno poreza na dohodak, za opravdane troškove istraživačko-razvojnih projekata, odnosno troškove studije izvedivosti.

Trajanje projekta

Članak 9.

Razdoblje realizacije projekta temeljem koje se ostvaruje potpora iz članka 8. ovoga Zakona može trajati do tri godine od početka projekta.

Prihvatljivi troškovi projekta

Članak 10.

- (1) Prihvatljivi troškovi istraživačko-razvojnih projekata u smislu ovoga Zakona su sljedeći:
  - a) troškovi osoblja, koji uključuju troškove plaća i naknada istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja zaposlenog na istraživačko-razvojnom projektu u razmjernom dijelu radnog vremena
    - u smislu ovog Zakona istraživač je stručnjak uključen u stvaranje koncepcije ili stvaranje novih znanja koji provodi istraživanje i poboljšava ili razvija koncepte, teorije, modele, tehnike instrumentacije, softver ili operativne metode
    - u smislu ovoga Zakona tehničarima se podrazumijevaju osobe čiji glavni zadaci zahtijevaju tehnička znanja i iskustva u jednom ili više područja znanosti i umjetnosti. Tehničari sudjeluju u istraživačko-razvojnim aktivnostima obavljajući znanstvene i tehničke zadaće, uključujući primjenu koncepata i operativnih metoda i korištenja istraživačke opreme, uz nadzor istraživača
    - u smislu ovoga Zakona pomoćno osoblje je osoblje koje je na jasan i nedvosmislen način uključeno u provedbu prijavljenog istraživačko-razvojnog projekta (osoblje koje je u provedbu prijavljenog istraživačko-razvojnog projekta uključeno na način da aktivnosti provodi prvenstveno ili isključivo za ciljeve potpore projekta), a uključuje kvalificirane radnike, administratore i slična zanimanja uključenih u provedbu projekta na poslovima planiranja, informacijske i financijske podrške,

pravnih i patentnih usluga, podrške u sastavljanju, prilagodbi i održavanju znanstvene opreme i infrastrukture.

- b) troškovi amortizacije instrumenata i opreme, u opsegu i u razdoblju u kojem se upotrebljavaju za projekt

Ako se instrumenti i oprema ne upotrebljavaju za projekt tijekom čitavog njihova vijeka trajanja, prihvatljivim troškovima smatraju se, sukladno računovodstvenim načelima, samo troškovi amortizacije nastali u razdoblju trajanja projekta.

- c) troškovi istraživanja koje se provodi na temelju ugovora, znanja i patenata koji se pribavljaju ili su licencijom ustupljeni od drugih strana po tržišnim uvjetima te troškovi savjetodavnih i sličnih usluga koje se upotrebljavaju isključivo za projekt
Ovi troškovi prihvatljivi su do maksimalnog udjela od 30% u ukupnim prihvatljivim troškovima projekta poštujući maksimalno dopuštene intenzitete potpora iz članka 11. ovoga Zakona.

- d) izdaci poslovanja (troškovi materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda), nastali izravno kao posljedica projekta.

- e) dodatni režijski troškovi izračunavaju se primjenom fiksne stope od 15% prihvatljivih izravnih troškova osoblja iz ovoga stavka poštujući maksimalno dopuštene intenzitete potpora iz članka 11. ovoga Zakona.

(2) Prihvatljivi troškovi za studije izvedivosti su troškovi izrade studije.

(3) Za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Prihvatljivi troškovi popraćuju se pisanim dokazima koji trebaju biti jasni, konkretni i ažurirani.

(4) Ako se potpora ne dodjeljuje u obliku bespovratnog sredstva, iznos potpore jednak je bruto ekvivalentu bespovratnog sredstva.

(5) Potpore koje se isplaćuju u više obroka treba diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Prihvatljive troškove treba diskontirati na njihovu vrijednost u trenutku dodjele. Kamatna stopa koju treba primijeniti pri diskontiranju diskontirana je kamatna stopa koja se primjenjuje u trenutku dodjele potpore. Obroke potpore treba diskontirati na temelju diskontnih stopa primjenjivih u raznim trenucima kad porezne pogodnosti stupe na snagu.

(6) Ministarstvo ili provedbeno tijelo može u postupku odobravanja potpore pojedinom projektu procijeniti da su prijavljeni troškovi prihvatljivi u iznosima koji su niži od prijavljenih iznosa troškova; ili da su prijavljeni troškovi prihvatljivi u okviru različitih kategorija istraživanja i razvoja u odnosu na prijavljene.

*Maksimalni intenziteti potpore***Članak 11.**

- (1) Ukupni najviši intenzitet potpore (IP) za pojedinu kategoriju istraživanja i razvoja u istraživačko-razvojnom projektu na koji korisnik može ostvariti pravo, po bilo kojoj osnovi na temelju ovoga Zakona uključujući druge pravne osnove, može biti do:
  - a) 100% iznosa prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja
  - b) 50% iznosa prihvatljivih troškova projekta za industrijska istraživanja
  - c) 25% iznosa prihvatljivih troškova projekta za eksperimentalni razvoj
  - d) 50% prihvatljivih troškova za studije izvedivosti.

- (2) Intenziteti potpore za industrijska istraživanja i eksperimentalni razvoj iz stavka 1. ovoga članka mogu se uvećati do maksimalnog intenziteta potpore od 80% prihvatljivih troškova za industrijsko istraživanje i za eksperimentalni razvoj:
  - 1) za 20 postotnih bodova za male poduzetnike, te za 10 postotnih bodova za srednje poduzetnike
  - 2) za 15 postotnih bodova ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
    - a) projekt uključuje učinkovitu suradnju:
      1. među poduzetnicima od kojih je najmanje jedan mikro, mali ili srednji poduzetnik ili se provodi u najmanje dvije države članice Europske unije ili u jednoj državi članici i državi koja je ugovorna stranka Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru, a niti jedan poduzetnik sam ne snosi više od 70% prihvatljivih troškova projekta ili
      2. između jednog poduzetnika i jedne ili više organizacija za istraživanje i širenje znanja, pri čemu te organizacija ili organizacije snose zajedno najmanje 10% prihvatljivih troškova i imaju pravo na objavljivanje vlastitih rezultata istraživanja.
    - b) ako se rezultati projekta objavljuju širokoj javnosti na konferencijama, objavom u repozitorijima s otvorenim pristupom ili besplatnim računalnim programima i računalnim programima s otvorenim kodom.

- (3) Intenziteti potpora za studije izvedivosti mogu se uvećati za 10 postotnih bodova za srednje poduzetnike i 20 postotnih bodova za male poduzetnike.

- (4) Projekti se razvrstavaju po kategorijama istraživanja i razvoja u skladu s podjelom navedenom u članku 4. stavak 1. točka c) ovoga Zakona. Kod projekta koji obuhvaća različite aktivnosti, svaka aktivnost mora biti u okviru jedne od kategorija istraživanja i razvoja: temeljnog, industrijskog ili eksperimentalnog razvoj.

- (5) Najviši dopušteni iznos državne potpore koji korisnik može ostvariti za projekt ili studiju izvedivosti izračunava se na način da se ukupni iznos prihvatljivih troškova projekta ili studije izvedivosti (T) pomnoži s pripadajućim intenzitetom potpore (IP) kako je propisano stavicima od 1. do 3. ovoga članka (formula: $NIDP = T \times IP$).

Maksimalni pragovi potpore

Članak 12.

- (1) Ukupni iznos potpore za istraživanje i razvoj koje korisnik po projektu može ostvariti na temelju ovoga Zakona je sljedeći:
- a) za pretežno temeljno istraživanje: iznos protuvrijednosti kuna do 300.000,00 eura po poduzetniku po projektu
  - b) za pretežno industrijsko istraživanje: iznos protuvrijednosti kuna do 200.000,00 eura po poduzetniku po projektu
  - c) za pretežno eksperimentalni razvoj: iznos protuvrijednosti kuna do 100.000,00 eura po poduzetniku po projektu
  - d) za studije izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti: iznos protuvrijednosti kuna do 50.000,00 eura po studiji.
- (2) Projekt se u smislu ovog članka definira kao pretežno temeljno ili pretežno industrijsko istraživanje odnosno pretežno eksperimentalni razvoj, ovisno o tome kojom je kategorijom istraživanja i razvoja obuhvaćeno više od polovice prihvatljivih troškova projekta.
- (3) U slučaju da je više od polovice prihvatljivih troškova projekta nastalo djelatnostima obuhvaćenim kategorijama industrijskog istraživanja i temeljnog istraživanja zajedno, projekt se u smislu ovoga članka definira kao pretežno industrijsko istraživanje.
- (4) Ukupni iznosi iz stavka 1. ovoga članka mogu se povećati ako više od 50% troškova istraživanja koje se provodi na temelju ugovora, znanja i patenata koji se pribavljaju ili licencijom ustupaju od drugih strana po tržišnim uvjetima te troškovi savjetodavnih i sličnih usluga koje se pribavljaju isključivo za projekt iz članka 10. ovoga Zakona, poduzetnik ugovori s organizacijama za istraživanje i širenje znanja.

- (5) Najviši ukupni zbirni iznos potpore za istraživačko-razvojni projekt koje pojedini poduzetnik može ostvariti na temelju ovoga Zakona uvažavajući uvjet iz stavka 4. ovog članka i drugih pravnih osnova je sljedeći:
- a) za pretežno temeljno istraživanje: iznos protuvrijednosti kuna do 40 milijuna eura po poduzetniku po projektu
  - b) za pretežno industrijsko istraživanje: iznos protuvrijednosti kuna do 20 milijuna eura po poduzetniku po projektu
  - c) za pretežno eksperimentalni razvoj: iznos protuvrijednosti kuna do 15 milijuna eura po poduzetniku po projektu.
- (6) Ukupan iznos za studiju izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka može se povećati ako poduzetnik ugovori izradu studiju izvedivosti s organizacijom za istraživanje i širenje znanja.
- (7) Najviši ukupni iznos državne potpore koji se može ostvariti na temelju ovoga Zakona i drugih pravnih osnova za studije izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti jednak je iznosu protuvrijednosti kuna do 7,5 milijuna eura po studiji.
- (8) Utvrđeni iznosi potpore u smislu ovoga članka ne smiju se izbjegavati umjetnim razdvajanjem projekta potpore na nekoliko projekata sa sličnim karakteristikama, ciljevima ili korisnicima, što utvrđuje Ministarstvo ili provedbeno tijelo na temelju zaprimljene prijave

Dodatno umanjeње porezne osnovice

Članak 13.

- (1) Korisnik ostvaruje potporu dodatnim umanjeњem porezne osnovice (UPO) za prihvatljive troškove istraživačko-razvoјnih projekata, odnosno za studije izvedivosti, sukladno propisima o porezu na dobit odnosno poreza na dohodak, u sljedećim ukupnim postocima:
- a) 200% prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja
  - b) 150% prihvatljivih troškova projekta za industrijska istraživanja
  - c) 125 % prihvatljivih troškova projekta za eksperimentalni razvoj
  - d) 150 % prihvatljivih troškova za studiju izvedivosti.

- (2) Iznos umanjenja porezne osnovice (IUPO) izračunava se putem slijedeće formule: $IUPO = T \times UPO$ pri čemu T predstavlja ukupni iznos prihvatljivih troškova po kategorijama istraživačko-razvojnog projekta ili studije izvedivosti, a UPO postotak umanjenja porezne osnovice sukladno stavku 1. ovoga članka. IUPO se iskazuje u prijavi poreza na dobit odnosno dohodak.

Izračun iznosa državne potpore

Članak 14.

- (1) Iznos državne potpore (DP) izračunava se putem slijedeće formule: $DP = IUPO \times S$. IUPO se definira sukladno članku 13. stavku 2. ovoga Zakona, a S označava odgovarajuću stopu poreza na dobit, odnosno prosječnu odgovarajuću stopu poreza na dohodak.
- (2) Iznos državne potpore ograničen je maksimalnim intenzitetom potpore propisanog člankom 11. ovoga Zakona pri čemu on ne može biti veći od najvišeg dopuštenog iznosa državne potpore iz članka 11. stavka 5. ovoga Zakona; te maksimalnim iznosima potpore propisanim člankom 12. ovoga Zakona.

Zbrajanje državnih potpora

Članak 15.

- (1) Korisnik može koristiti potporu temeljem ovoga Zakona ako koristi pravo na potporu i temeljem drugih pravnih osnova kada se te potpore odnose na različite prihvatljive troškove koje je moguće utvrditi u odnosu na prihvatljive troškove iz članka 10. ovoga Zakona.
- (2) Korisnik može koristiti potporu temeljem ovoga Zakona ako koristi pravo na državnu potporu i temeljem drugih pravnih osnova koja se odnose na iste prihvatljive troškove, bilo da se oni djelomično ili potpuno preklapaju, tako da se zbrajanje potpora dopušta do najvišeg intenziteta potpore i iznosa potpore iz članaka 11. i 12. ovoga Zakona.
- (3) U slučaju zbrajanja potpore temeljem ovoga Zakona s potporama male vrijednosti (*de minimis* potporama) na odgovarajući se način primjenjuju odredbe iz stavka 1. i 2. ovoga članka.
- (4) Korisnik koji koristi financiranje kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela Unije koja nisu pod izravnom ili neizravnom kontrolom države članice i ako financiranje kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore, u obzir se uzimaju samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne

premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva Unije.

III. POSTUPAK DODJELE DRŽAVNE POTPORE ZA ISTRAŽIVAČKO- RAZVOJNE PROJEKTE

Uređivanje postupka dodjele

Članak 16.

- (1) Ministar nadležan za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt (u daljnjem tekstu: ministar), uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za financije, detaljnije će propisati postupak dodjele potpore, način ostvarivanja prava, način praćenja provedbe projekta te druga pitanja u vezi ostvarivanja državne potpore sukladno člancima 18. i 19. ovoga Zakona pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (u daljnjem tekstu: pravilnik)
- (2) Pravilnikom iz stavka 1. ovog članka detaljnije će se propisati:
  - a) postupak prijave projekta
  - b) način utvrđivanja prihvatljivosti projekta, prijavitelja i troškova
  - c) postupak dodjele potpore
  - d) sadržaj evidencije korisnika državne potpore
  - e) način informiranja u vezi vidljivosti i dostupnosti potpore
  - f) način praćenja realizacije projekata te usklađenosti prijavljenih i stvarnih projektnih troškova
  - g) način vrednovanja učinaka dodijeljene potpore
  - h) kriterije i postupak odabira te naknade za vanjske stručnjake u vrednovanju projektnih prijava i praćenju realizacije projekata.
- (3) Davatelj potpore ili provedbeno tijelo po potrebi će izraditi dodatne upute za prijavitelje koje pobliže određuju tehničke detalje vezane uz prijavu i evaluaciju projektnih prijedloga, koje će biti objavljene na mrežnim stranicama Ministarstva.

*Evidencija korisnika državne potpore za istraživačko-razvojne projekte***Članak 17.**

- (1) Ministarstvo vodi evidenciju korisnika državne potpore za istraživačko-razvojne projekte i druge relevantne podatke sukladno člancima 9. i 12. Uredbe o općem skupnom izuzeću te Uredbom 2017/1084., koja sadrži podatke o korisnicima državne potpore i projektima koji su ostvarili pravo na državnu potporu na temelju ovog Zakona.
- (2) Podaci koji se upisuju u evidenciju iz stavka 1. ovoga članka propisani su pravilnikom.

*Prijava, praćenje i nadzor***Članak 18.**

- (1) Poduzetnik koji namjerava koristiti potporu temeljem ovoga Zakona podnosi Prijavu za dodjelu državne potpore za istraživačko-razvojni projekt prije početka radova na projektu, koja obavezno sadrži podatke i dokumente propisane pravilnikom, te sadrži informacije propisane člankom 6. stavkom 2. Uredbe o općem skupnom izuzeću.
- (2) Prijava se podnosi davatelju potpore sukladno članku 5. ovoga Zakona.
- (3) Nakon primitka Prijave provodi se postupak administrativne provjere i ocjene prihvatljivosti projekta, prijavitelja i troškova kojim se utvrđuje udovoljava li Prijava formalne i materijalne uvjete za dodjelu potpore propisane odredbama ovoga Zakona i pravilnika.
- (4) Ako je ishod provedenog postupka pozitivan, izdaje se Potvrda o statusu korisnika potpore.
- (5) Korisnik potpore dužan je tijekom realizacije projekta i korištenja potpore davatelju potpore ili provedbenom tijelu podnositi Godišnje izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore (u daljnjem tekstu: Godišnje izvješće), te podnositi ministarstvu nadležnom za financije isto Godišnje izvješće uz prijavu poreza na dobit odnosno poreza na dohodak, u skladu s rokovima propisanim posebnim propisom kojim se uređuje porez na dobit odnosno porez na dohodak. Sadržaj Godišnjeg izvješća propisuje se pravilnikom iz članka 16. stavka 1.
- (6) Na temelju predanog Godišnjeg izvješća korisniku potpore dostavlja se Odobrenje za korištenje potpore za prethodno razdoblje.

- (7) Ako korisnik potpore iz neopravdanog razloga u roku propisanom pravilnikom iz članka 16 stavka 1. ne podnese izvješća iz stavka 5. ovoga članka, prestaje mu pravo korištenja odobrene potpore te gubi status korisnika potpore.
- (8) Davatelj potpore u suradnji s ministarstvom nadležnim za financije može izvršiti nadzor nad korištenjem potpora u prostorijama korisnika potpore, radi otkrivanja i sankcioniranja eventualnih nepravilnosti i nezakonitosti.
- (9) U slučaju poreznog nadzora koje vrši ministarstvo nadležno za financije neće se osporavati status korisnika potpore stečen temeljem izdanog odobrenja za korištenje potpore prema odredbama ovoga Zakona.

Praćenje i utvrđivanje maksimalnog intenziteta i iznosa potpore

Članak 19.

- (1) U svrhu praćenja i utvrđivanja maksimalnog intenziteta dodijeljenih potpora, Ministarstvo ili provedbeno tijelo ima pravo tražiti podatke o svim dodijeljenim državnim potporama od korisnika potpore i ministarstva nadležnog za financije, a može tražiti podatke i od ministarstava i drugih tijela nadležnih za odobravanje potpora.
- (2) Ministarstvo ili provedbeno tijelo je obvezno izračunavati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva, kao i apsolutni iznos potpore za svaki pojedini projekt u odnosu na ukupno dodijeljene potpore za opravdane troškove projekta te raditi izračun iskorištenja maksimalnog intenziteta potpore iz ovoga Zakona.
- (3) Kad Ministarstvo ili provedbeno tijelo utvrdi da je pojedini korisnik potpore iskoristio maksimalni intenzitet potpora za istraživanje i razvoj, o tome pisanim putem izvještava korisnika potpore i ministarstvo nadležno za financije.
- (4) Potpora u smislu ovog Zakona smatra se transparentnom sukladno članku 5. stavku 2.(d) Uredbe o općem skupnom izuzeću jer mjera predviđa gornju vrijednost koja osigurava da ne dođe do premašivanja primjenjivog praga.

Povrat potpore

Članak 20.

Svaki korisnik potpore obavezan je izvršiti povrat cjelokupnog iznosa potpore, na način propisan zakonom koji uređuje područje državnih potpora, u sljedećim slučajevima:

- a) u slučaju kršenja odredbi iz uredbi iz članka 2. ovoga Zakona

b) kada davatelj potpore utvrdi da se sredstva potpore koriste suprotno odredbama ovoga Zakona.

c) kada povrat potpore naloži Europska komisija.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskog akta

Članak 21.

Ministar će donijeti pravilnik iz članka 16. stavka 1. u roku od 90 dana od dana stupanja ovoga Zakona na snagu.

Pravo na potpore po prijavama do 31. prosinca 2014.

Članak 22.

Projekti i korisnici koji su ostvarili pravo na potporu temeljem mjere državne potpore za istraživačko-razvojne projekte koja se provodila od 2007. do 2014. godine u skladu sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i Pravilniku o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (Narodne novine, br. 116/07) ostvarivat će pravo na potporu do završetka projekata odobrenih na temelju prijave zaprimljenih do 31. prosinca 2014. godine.

Stupanje na snagu

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA

I. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU DONOŠENJEM ZAKONA

Razvojna pitanja koja se rješavaju ovim Zakonom su jačanje kapaciteta poduzeća za istraživanje i razvoj radi razvoja novih proizvoda, usluga i procesa kao preduvjeta za ekonomski rast i konkurentnost.

U razdoblju od 2007. do 2014. godine mjere poreznih olakšica za istraživačko-razvojne projekte bile su utemeljene na člancima 111. a-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13 i 101/14 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) te na njemu utemeljenom Pravilniku o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (Narodne novine, br. 116/07). U provedbi ovih mjera tijekom godina uočene su određene nedorečenosti zakonskog teksta koje su ukazivale na nužnost detaljnog propisivanja postupka i kriterija evaluacije projektnih prijedloga, postupka provjere opravdanosti troškova i postupanje u slučaju izmjena na projektima u odnosu na prijavu temeljem koje je odobreno pravo na potporu. Navedene nedorečenosti je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta pokušalo otkloniti tijekom 2015. i 2016. poduzimanjem određenih aktivnosti u smjeru izrade novog propisa, no do toga ipak nije došlo. Državne potpore temeljene na Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju iz nadležnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta (sada: Ministarstvo znanosti i obrazovanja) odnosile su se na porezne olakšice koje su obveznici poreza na dobit, sukladno Zakonu o porezu na dobit, ostvarivali putem dodatnog umanjenja porezne osnovice za opravdane troškove projekta znanstvenih i razvojnih istraživanja, a znanstvena i razvojna istraživanja su bila definirana citiranim Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju;

Od Ugovora o pristupanju Hrvatske Europskoj uniji, nakon 31. prosinca 2014. ove mjere više nije bilo moguće provoditi na temelju navedenog pravnog okvira, te se mjera prestala provoditi 1. siječnja 2015. godine.

Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, br. L 187/1 od 26. lipnja 2014.; u daljnjem tekstu: Uredba o općem skupnom izuzeću), koja je obvezujući pravni okvir za državne potpore za istraživanje, razvoj i inovacije za sve davatelje takvih mjera potpore u Europskoj uniji, navodi u pogledu istraživanja i razvoja drugačiju terminologiju, definicije i intenzitete u odnosu na članke 111. a.-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koje je stoga nužno staviti van snage ili izmijeniti. Ova Uredba uvela je i pravilo da se potpora može ostvariti isključivo za troškove nastale nakon prijave projekta, odnosno da potpora ima učinak poticaja ako je korisnik podnio pisani zahtjev za dodjelu potpora prije početka rada na projektu ili djelatnosti.

Budući da spomenuta Uredba propisuje i druge uvjete koje takve mjere državnih potpora trebaju zadovoljiti, a koji nisu bili navedeni u člancima 111.a.-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, izmjene navedenih članaka ne bi omogućavale sveobuhvatnu pravnu podlogu za provođenje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte, a dodatno, uočeno je nezadovoljavajuće stanje aktivnosti i izdataka za istraživanje i razvoj u Hrvatskoj, koje se ogleda u niskoj razini patentnih aktivnosti, niskim izdacima za istraživanje i razvoj u poslovnom sektoru u odnosu na okruženje, te u slabijoj poziciji Republike Hrvatske u inovacijskoj izvedbi, a koje zahtijeva cjelovitije reguliranje državnih potpora za istraživanje i razvoj.

U okviru Europske unije (EU), poticanje istraživanja, razvoja i inovacija ključan je element europskih politika u svrhu ostvarivanja ciljeva rasta, produktivnosti i konkurentnosti gospodarstva, a jedan od pet ciljeva Strategije Europa 2020. odnosi se na učinkovita ulaganja u inovacije. Sve zemlje EU provode niz mjera kako bi se približile cilju navedene Strategije: povećanju ulaganja u istraživanje i razvoj na 3% BDP-a do 2020. godine. Stoga se u novoj financijskoj perspektivi EU za razdoblje 2014. - 2020. svi elementi inovacijskog sustava EU prilagođavaju potrebi brzog transfera znanja i tehnologija u gospodarstvo.

Republika Hrvatska se prema izvješćima Europske komisije o inovacijskom učinku (engl. Innovation Union Scoreboard) svrstava u države „umjerene inovatore“. Prema izvješću za 2016. godinu jedan od razloga slabije pozicije Republike Hrvatske kada se mjeri inovacijska izvedba navodi se sljedeće:

- nepostojanje takozvane sustavne inovacijske politike, odnosno njezine neučinkovitosti, složenosti i rascjepkanosti hrvatskog inovacijskog sustava kojem generalno nedostaje bolja koordinacija i sinergija njegovih različitih dijelova
- negativno gospodarsko okruženje u kojem nedostaju tehnološko relevantna poduzeća koja bi zahtijevala intenzivniju suradnju sa znanstveno-istraživačkom zajednicom, sama jačala svoje proizvodne i inovativne sposobnosti te poticala komercijalizaciju rezultata istraživanja
- malo učešće poslovnog sektora u aktivnostima istraživanja i razvoja
- nedostatak inovacijske sposobnosti poslovnog sektora
- mali broj primijenjenih (industrijskih) istraživanja.

Prema podacima Eurostata, razina izdataka u Republici Hrvatskoj za istraživanje i razvoj stagnira od 2010. godine i znatno je ispod prosjeka država EU: udio hrvatskog BDP-a namijenjen aktivnostima istraživanja i razvoja u razdoblju od 2002.-2015. smanjen je s 0,96% BDP-a (2002.) na 0,79% BDP-a (2014.), odnosno na 0,85% (2015.) dok prosjek u EU iznosi 2,03% (2015.). Omjer ulaganja između privatnih i javnih ulaganja pokazuje trend smanjivanja ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj. Intenzitet istraživanja i razvoja u Republici Hrvatskoj je znatno ispod prosjeka EU, ali i od nacionalnog cilja od 1,4%. Javni intenzitet istraživanja i razvoja (intenzitet istraživanja i razvoja je pokazatelj udjela bruto domaćih rashoda za istraživanje i razvoj u bruto domaćem proizvodu izražen u postotku) stagnirao je u posljednjih pet godina na oko 0,4%. Poslovni intenzitet istraživanja i razvoja povećao se u razdoblju od 2009. do 2015. s 0,34% na 0,44% ali je i dalje daleko od prosjeka EU koji iznosi

1,3%. Niska razina izdataka za istraživanje i razvoj navodi se kao jedan od razloga niske kvalitete i učinkovitosti sustava istraživanja i inovacija. Javni rashodi za istraživanje i razvoj prokazani kao udio u BDP-u iznosili su 2015. samo 59% prosjeka EU.

Prema podacima iz Izvješća za Hrvatsku 2017. s detaljnim preispitivanjem o sprječavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža, koji je priložen dokumentu Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskoj središnjoj banci i Euro-skupini, u kojem se nalazi i procjena napretka o provedbi strukturnih reformi u okviru Europskog semestra 2017. (COM (2017)90 final), ocjenjuje se da je razina intenziteta istraživanja i razvoja peta najniža u EU.

Slijedom navedenoga, ključno je izraditi zakonodavni okvir koji potiče ulaganje u istraživanje i razvoj svih subjekata u poslovnom sektoru, omogućavajući veće poticaje za projekte malih i srednjih poduzeća (mikro, mala, srednja), koji čine većinu odnosno 99,7% od ukupnog broja poslovnih subjekata u Hrvatskoj, te koji zapošljavaju više od dvije trećine od ukupnog broja zaposlenih osoba u poslovnim subjektima u Republici Hrvatskoj (izvor: CEPOR Izvješće o malim i srednjim poduzećima u Hrvatskoj - 2016.). Također je potrebno dodatno poticati interes poslovnog sektora za suradnju sa znanstvenim organizacijama u provedbi istraživačko-razvojnih projekata, budući da je tijekom svih promatranih godina uočen problem u nedostatku interakcije ta dva sektora. Aktivnosti poticanja suradnje predviđene su i usvojenom Strategijom poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020., u okviru III tematskog stupa pod nazivom: Poticanje suradnje i protoka znanja između poslovnog, javnog i znanstveno-istraživačkog sektora, s navedenim ciljevima: povećanja primjene bazičnih i primijenjenih (industrijskih) istraživanja u gospodarstvu, poticanjem zajedničkih projekata za istraživanje, tehnološki razvoj i inovacije između industrije i znanstveno-istraživačkih institucija, te u okviru IV tematskog stupa pod nazivom: Jačanje ljudskih potencijala za istraživanje, razvoj i inovacije.

Krajnji cilj korištenja potpora za istraživačko-razvojne projekte trebao bi biti razvoj proizvoda, usluge ili procesa i uspješnijeg poslovanja čitavog poduzeća korisnika, dok je za davatelja potpore cilj povećanje ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj kako bi u konačnici povećanje ukupnih ulaganja u istraživanje i razvoj doseglo strateški cilj od 1,4% BDP-a do 2020. godine.

Kako je provedba mjere poreznih olakšica za istraživačko-razvojne projekte koje su bile utemeljene na člancima 111. a-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju pokazala tijekom godina određene nedostatke, a nakon 31. prosinca 2014. godine postala je nemoguća njihova primjena, predlaže se donošenje posebnog propisa odnosno novog Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, kako bi se njime nedostaci otklonili.

Temeljna pravna pitanja koja se žele rješavati Zakonom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte jesu kako slijedi:

- urediti uvjete za dodjeljivanje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte u kategoriji horizontalne potpore za istraživanje i razvoj
- propisati nadležnosti tijela Republike Hrvatske iz područja državnih potpora za istraživačko-razvojne projekte
- propisati postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava, vođenje evidencija i način izvještavanja, te
- druga pitanja vezana uz ostvarivanje prava na potpore za istraživačko-razvojne projekte.

Uz navedeno, ispravljaju se i određeni pravno-tehnički nedostaci prethodnog zakonskog rješenja.

Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona:

Predloženim Zakonom osigurava se pravna podloga za davanje potpora usmjerenih na istraživačko-razvojne projekte u vidu dodatnog umanjenja osnovice poreza na dobit odnosno poreza na dohodak, za opravdane troškove istraživačko-razvojnih projekata, odnosno za troškove studija izvedivosti, a koji će poticajno djelovati na okruženje za istraživanje i razvoj, potaknuti ulaganje privatnog sektora u istraživanje i razvoj, omogućiti veće poticaje za projekte malih i srednjih poduzeća, te dodatno potaknuti interes poslovnog sektora za suradnju sa znanstvenim organizacijama (u Zakonu se koristi definicija iz Uredbe o općem skupnom izuzeću: organizacija za istraživanje i širenje znanja) u provedbi istraživačko-razvojnih projekata.

II. OBJAŠNJENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članke 1.-4.

Odredbe ovih članaka su osnovne odredbe kojima se propisuje predmet koji se uređuje ovim Zakonom, te se navodi cilj koji se Zakonom želi postići.

Predmet ovoga Zakona je uređenje uvjeta za dodjeljivanje državne potpore za istraživačko-razvojne projekte u kategoriji horizontalne potpore za istraživanje i razvoj, nadležnosti tijela Republike Hrvatske iz područja državnih potpora, postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za ostvarivanje prava, potrebne evidencije i izvještavanje, te druga pitanja.

Cilj Zakona je povećanje ulaganja privatnog sektora u istraživanje i razvoj, povećanje broja poduzetnika koji ulažu u istraživanje i razvoj te poticanje suradnje poduzetnika s organizacijama za istraživanje i širenje znanja na istraživačko-razvojnim projektima. Također se definira i značenje izraza koji se koriste u ovom Zakonu, te se navode sekundarni izvori prava iz okvira pravne stečevine Europske unije s kojima je usklađen prijedloga propisa.

Aktivnosti istraživanja i razvoja moraju uključivati pet osnovnih kriterija koje po međunarodno prihvaćenim standardima (OECD Frascati Manual) zahtijevaju da bi se aktivnost klasificirala kao aktivnost istraživanja i razvoja:

- novo znanje (kao očekivani cilj aktivnosti istraživačko-razvojnog projekta, a ne značajno unaprjeđenje postojećeg proizvoda ili procesa);
- kreativno (cilj aktivnosti istraživača su novi koncepti, ideje i metode koji unaprjeđuju postojeće znanje);
- neizvjesno u smislu ishoda (rezultata, troškova ili vremena potrebnog za postizanje rezultata i dr.);
- sistematično (aktivnost istraživanja i razvoja se provodi planirano, bilježenjem procesa i ishoda/ rezultata te ima osiguran izvori financiranja)
- prenosivo (ishodi odnosno rezultati projekta su prenosivi kao nova znanja) i/ili moguće ih je ponoviti (ishode je moguće ponoviti).

Uz članke 5. i 6.

Odredbama ovih članaka uređuje se tko je davatelj potpore za istraživačko-razvojne projekte, te se definiraju korisnici potpore. Davatelj potpore iz članka 5. je ministarstvo nadležno za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt, koji provedbu pojedinih postupaka davanja potpore može povjeriti provedbenom tijelu.

Korisnik državne potpore može biti obveznik poreza na dobit utvrđen sukladno propisima Republike Hrvatske o oporezivanju dobiti ili obveznik poreza na dohodak utvrđen sukladno propisima Republike Hrvatske o oporezivanju dohotka koji dohodak utvrđuje na temelju podataka iz poslovnih knjiga i evidencija.

Uz članak 7.

Potpore iz ovoga Zakona primjenjuju se za sve sektore djelatnosti i znanstvena i tehnološka područja, osim u nekoliko slučajeva: ukoliko je Europska komisija utvrdila nepravilnosti u korištenju ranije dobivene potpore pa poduzetnik podliježe nalogu za povrat sredstava koji još nije izvršio, ukoliko je riječ o poduzetniku u teškoćama i/ili u postupku pred-stečajne nagodbe ili je u postupku stečaja ili likvidacije sukladno pozitivnim propisima, u slučaju kada je u postupcima propisanim Zakonom o postupku izvanredne uprave trgovačkih društava od sistemskog značaja za RH, u slučaju kada poduzetnik nije ispunio obveze vezane uz plaćanje dospjelih poreznih obveza ili obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, ukoliko nemaju podmirene sve obveze prema svojim zaposlenima po bilo kojoj osnovi, te za projekte čiji su troškovi povezani s budućim prihodima u sektorima: poslovanja nekretninama, djelatnosti kockanja i klađenja, financijskih djelatnosti i djelatnosti osiguranja, djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem i bez smještaja, te trgovini na malo i veliko.

Uz članak 8.

Vrsta potpora koja se predviđa ovim Zakonom je porezna olakšica za istraživačko-razvojne projekte koji pripadaju u kategorije temeljnog istraživanja, industrijskog istraživanja, eksperimentalnog razvoja ili za studije izvedivosti za te istraživačko-razvojne projekte. Ova potpora se ostvaruje kao pravo na dodatno umanjenje osnovice poreza na dobit odnosno poreza na dohodak za opravdane troškove (oni prihvatljivi troškovi za koje je dostavljena valjana dokumentacija u svrhu dokazivanja ostvarenja troška, npr. računi, platne liste itd.)

Uz članak 9.

Propisuje se dozvoljeno trajanje projekta do maksimalno tri godine od datuma početka projekta, koji je definiran prvom preuzetom obvezom na realizaciji projekta od strane korisnika potpore, izvršenom nakon prijave projekta u okviru prihvatljivih troškova projekta.

Uz članak 10.

Članak 10. utvrđuje da su prihvatljivi troškovi istraživačko-razvojnih projekata: troškovi osoblja, troškovi amortizacije instrumenata i opreme, troškovi istraživanja, dodatni režijski troškovi te troškovi za studije izvedivosti, u opsegu/visini kako slijedi:

- u troškove osoblja uključeni su troškovi plaća i naknada istraživača, tehničara i ostalog pomoćnog osoblja zaposlenog na istraživačko-razvojnem projektu, za razmjerni dio radnog vremena provedenog u radu na projektu
- za troškove amortizacije instrumenata i opreme u opsegu vremena u kojem se upotrebljavaju za projekt, a ako se isti ne upotrebljavaju za projekt tijekom cijelog svojeg vijeka trajanja, priznaju se samo troškovi amortizacije u vremenu trajanja projekta
- troškovi istraživanja, koje je moguće provoditi na temelju ugovora, znanja i pribavljenih patenata po osnovi kupnje ili licencije, te troškovi savjetodavnih i sličnih usluga koje se koriste isključivo za projekt, priznaju se do maksimalnog iznosa od 30% svih ukupnih troškova projekta poštujući maksimalno dopuštene intenzitete potpora iz članka 11. ovoga Zakona
- izdaci poslovanja (troškovi materijala, potrošne robe i sličnih proizvoda), nastali izravno kao posljedica projekta
- dodatni režijski troškovi izračunavaju se primjenom fiksne stope od 15% prihvatljivih izravnih troškova osoblja iz ovog stavka poštujući maksimalno dopuštene intenzitete potpora iz članka 11. ovoga Zakona
- prihvatljivi troškovi za studije izvedivosti su troškovi izrade studije.

Uz članak 11.

Intenzitet potpore kao najveći kumulativni iznos potpore koji je moguće ostvariti za pojedinu kategoriju istraživanja u istraživačko-razvojnem projektu temeljem ovog Zakona i drugih pravnih osnova, izražen kao postotak prihvatljivih troškova prije odbitka poreza ili drugih naknada, propisan je na način da korisnik može po projektu ostvariti:

- 100% iznosa prihvatljivih troškova projekta za temeljna istraživanja
- 50% iznosa prihvatljivih troškova projekta za industrijska istraživanja
- 25% prihvatljivih troškova projekta za eksperimentalni razvoj 50% prihvatljivih troškova projekta za studije izvedivosti.

Navedeni intenziteti potpora za industrijska istraživanja, eksperimentalni razvoj i studije izvedivosti mogu se dodatno uvećati na način:

- za industrijska istraživanja i eksperimentalni razvoj do maksimalnog intenziteta od 80% prihvatljivih troškova na način: da se uveća za 20 postotnih bodova za mikro i male

poduzetnike, a 10 postotnih bodova za srednje poduzetnike ili da se uveća za 15 postotnih bodova ako projekt uključuje učinkovitu suradnju između poduzetnika ili poduzetnika i organizacija za istraživanje i širenje znanja ili ako se rezultati projekta objavljuju širokoj javnosti;

- za studije izvedivosti intenziteti potpora se mogu uvećati za 10 postotnih bodova za srednje poduzetnike i 20 postotnih bodova za mikro i male poduzetnike.

Ovim člankom dana je i formula za izračun najvišeg dopuštenog iznosa državne potpore (NIDP) koji korisnik može ostvariti za projekt ili studiju izvedivosti (iznos potpore koji korisnik ostvaruje prije odbitka poreza ili drugih naknada).

Uz članak 12.

Člankom 12. propisuju se maksimalni pragovi potpore koje pojedini poduzetnik može ostvariti na temelju ovog Zakona, a koji se razlikuju obzirom na postotak prihvatljivih troškova projekta ovisno o tome na koju vrstu istraživanja se odnosi ili se odnosi na studiju izvedivosti. Maksimalni iznos potpore za pretežno temeljno istraživanje je iznos kuna u protuvrijednosti od 300.000 eura po poduzetniku po projektu, za pretežno industrijsko istraživanje je iznos kuna u protuvrijednosti od 200.000 eura po poduzetniku po projektu, za pretežno eksperimentalni razvoj je iznos kuna u protuvrijednosti od 100.000 eura po poduzetniku po projektu, a za studije izvedivosti u pripremi istraživačkih djelatnosti je iznos kuna u protuvrijednosti od 50.000 eura po studiji.

Ovim se propisivanjem potiče suradnja poduzetnika, korisnika potpore, s organizacijama za istraživanje i širenje znanja na način da je u slučaju ugovora s organizacijom za istraživanje i širenje znanja moguće povećati iznos maksimalno dodijeljene potpore ako se više od 50% troškova istraživanja provodi na temelju ugovora, znanja i патената koji su kupljeni ili licencom pribavljeni od takvih organizacija. U tom slučaju uvećanje je moguće do: visine 40 milijuna eura po poduzetniku po projektu za pretežno temeljno istraživanje, do 20 milijuna eura za pretežno industrijsko istraživanje i 15 milijuna eura po poduzetniku po projektu za pretežno eksperimentalni razvoj. Za studije izvedivosti moguće je povećati iznos maksimalno dodijeljene potpore do 7,5 milijuna eura po studiji. Ovi su pragovi ujedno i najviši iznosi dodijeljene potpore po poduzetniku po projektu za koje je moguće davati ovu potporu bez prijave Europskoj komisiji.

Ujedno se utvrđuje kako se ovisno o visini prihvatljivih troškova projekta (više od polovice troškova se odnosi na jednu kategoriju istraživanja) određuje da se projekt definira kao pretežno temeljno istraživanje, pretežno industrijsko ili kao pretežno eksperimentalni razvoj.

Također se utvrđuje kako se pragovi maksimalnog iznosa potpora ne smiju izbjegavati umjetnim razdvajanjem projekata, te se ovlašćuje Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta i provedbeno tijelo da utvrđuje postoji li takvo umjetno razdvajanje.

Uz članak 13.

Ovaj članak propisuje mogućnost dodatnog umanjenja porezne osnovice korisnika za prihvatljive troškove istraživačko-razvojnih projekata odnosno za studije izvedivosti u slijedećim ukupnim iznosima:

- za temeljna istraživanja porezna osnovica se umanjuje za 200% vrijednosti prihvatljivih troškova projekta
- za industrijska istraživanja porezna osnovica se umanjuje za 150% vrijednosti prihvatljivih troškova projekta
- za eksperimentalni razvoj porezna osnovica se umanjuje za 125% vrijednosti prihvatljivih troškova projekta
- za studiju izvedivosti porezna osnovica se umanjuje za 150% vrijednosti troškova izrade studije.

Ovim člankom dana je i formula za izračun iznos umanjenja porezne osnovice koji se iskazuje u prijavi poreza na dobit odnosno dohodak.

Uz članak 14.

Ovim člankom dana je i formula za izračun iznosa državne potpore koju korisnik može ostvariti. Taj je iznos jednak je umnošku iznosa umanjenja porezne osnovice i odgovarajuće stope poreza na dobit odnosno prosječne stope poreza na dohodak.

Iznos državne potpore ograničen je maksimalnim intenzitetom potpore propisanog ovim Zakonom, odnosno maksimalnim iznosima potpore propisanim ovim Zakonom.

Uz članak 15.

Člankom 15. propisuje se mogućnost zbrajanja potpora dobivenih i temeljem drugih pravnih osnova, koje se odnose na iste prihvatljive troškove, koji se djelomično ili potpuno preklapaju, ali samo ako ukupni iznos potpore ne premašuje maksimalni intenzitet potpore iz ovog Zakona ili maksimalni iznos dodijeljene potpore po ovom Zakonu.

Uz članke 16. i 17.

Ovi članci predviđaju donošenje Pravilnika o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte kojim će se detaljnije propisati postupak obrade prijave projekta, način utvrđivanja prihvatljivosti projekta, prijavitelja i troškova, postupak dodjele, sadržaj evidencije korisnika državne potpore i nadležnost za njeno vođenje, način informiranja, način praćenja realizacije projekta, način vrednovanja učinaka dodijeljene potpore, te naknade za vanjske stručnjake angažirane na vrednovanu projektnih prijava i praćenja realizacije projekata.

Uz članak 18.

Ovaj članak propisuje osnovni sadržaj i rezultate provođenja postupka po Prijavi za dodjelu državne potpore za istraživačko-razvojne projekte, te definira obvezu podnošenja prijave prije početka aktivnosti na projektu. Po primitku prijave provodi se postupak administrativne

provjere i ocjene prihvatljivosti projekta, aktivnosti i troškova kojim se utvrđuje udovoljava li Prijava formalne i materijalne uvjete za dodjelu potpore propisane odredbama ovoga Zakona i pravilnika, koji u slučaju pozitivnog ishoda rezultira za korisnika potpore izdavanjem potvrde o statusu korisnika potpore. Korisnik koji dobije navedenu potvrdu dužan je podnositi Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta kao davatelju potpore i ministarstvu nadležnom za financije, godišnje izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti, ostvarenim troškovima i korištenju potpore, uz prijavu poreza na dobit odnosno poreza na dohodak, u skladu s rokovima propisanim zakonima iz područja poreza. Nakon obrade godišnjih izvješća, korisniku potpora dostavlja se Odobrenje za korištenje potpore za prethodno razdoblje, u okviru realizacije prijavljenog projekta.

U slučaju da se izvješće o izvršenju projektnih aktivnosti i ostvarenim troškovima ili izvješće o korištenju potpore ne bude dostavljeno u roku, prestaje pravo na korištenje potpore i gubi se status korisnika potpore.

Nadzor korištenja potpora može vršiti davatelj potpore u suradnji s ministarstvom nadležnim za financije radi otkrivanja i sankcioniranja eventualnih nepravilnosti i nezakonitosti. Nadzor je moguće vršiti u prostorijama korisnika potpore.

Uz članak 19.

U svrhu praćenja i utvrđivanja maksimalnog intenziteta dodijeljenih potpora moguće je da ministarstvo nadležno za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt ili provedbeno tijelo zatraže podatke o svim dodijeljenim potporama od korisnika potpore, ministarstva nadležnog za financije, a također i od ministarstva i drugih tijela nadležnih za odobravanje drugih potpora za iste opravdane troškove projekta, kako bi se mogao izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva i apsolutni iznos potpore za svaki pojedini projekt. Ovo je potrebno kako bi se utvrdili iznosi ukupno dodijeljenih potpora te izračunalo iskorištenje maksimalnog intenziteta potpore po pojedinom korisniku i pojedinom projektu.

U slučaju iskorištenja maksimalnog intenziteta potpora za istraživanje i razvoj, ministarstvo nadležno za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt ili provedbeno tijelo pisanim putem obavještava korisnika potpore i ministarstvo nadležno za financije kako je pravo na dodijeljenu potporu u cijelosti iskorišteno.

Uz članak 20.

Ovaj članak propisuje obvezu korisnika potpore da izvrši povrat cjelokupnog iznosa dodijeljene potpore u slučaju kršenja odredbi Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, br. L 187/1 od 26. lipnja 2014.) ili kada se utvrdi da se sredstva potpore koriste protivno odredbama ovog Zakona odnosno izdanoj potvrdi i Odobrenju za korištenje potpore za prethodno razdoblje.

Uz članke 21.-23.

Propisuje se da će ministar nadležan za gospodarstvo, poduzetništvo i obrt, uz mišljenje ministarstva nadležnog za financije, donijeti Pravilnik o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, da će projekti i korisnici koji su ostvarili pravo na potporu temeljem mjere državne potpore za istraživačko-razvojne projekte po Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 60/15. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i Pravilniku o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte (Narodne novine, br. 116/07) ostvarivat pravo na potporu do završetka projekata odobrenih na temelju prijave zaprimljenih do 31. prosinca 2014. godine te da ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

III. PODATCI O FINANCIJSKIM SREDSTVIMA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA I O NAČINU OSIGURANJA TIH SREDSTAVA TE DRUGE OKOLNOSTI OD VAŽNOSTI ZA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Za provedbu Zakona u prvoj godini, u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2018. godinu na poziciji Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta osiguran je iznos od 1.200.000,00 kuna za potrebe vanjskog vrednovanja prihvatljivosti istraživačko-razvojnih projekata.

IV. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA, U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 7. sjednici 14. veljače 2018. godine, nakon rasprave prihvatio Prijedlog Zakona o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, te je uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlike između rješenja koja se predlažu u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona su uglavnom nomotehničke prirode a sadrže i pojašnjenja teksta te se odnose na slijedeće:

- u člancima 1. i 20. je pozivanje na materiju koja se uređuje zakonom sada određeno općenito umjesto punim nazivom zakona koji trenutno uređuju materiju, te su Uredbe navedene kao podstavci;
- u članku 3. pojašnjeni su kriteriji koje aktivnosti istraživanja i razvoja moraju uključivati, a koji su na isti način objašnjeni u međunarodno prihvaćenom metodološkom priručniku za prikupljanje i korištenje statističkih podataka o istraživanju i razvoju (OECD Frascati Manual);
- članak 4. je renumeriran, a izričaj u članku 6. je ispravljen., dok je u članku 7. izbačen suvišan dio teksta;
- u članku 10. je jasnije opisano koje osoblje je jasno i nedvosmisleno uključeno u provedbu istraživačko-razvojnog projekta;

- u članku 11. izbačene su suvišne riječi;
- članak 16. je ispravljen na način da se sada navodi kako pravilnik donosi ministar uz suglasnost a ne uz prethodno mišljenje drugog ovlaštenog ministra;
- u članku 21 uklonjeno je ponavljanje punog naziva pravilnika;
- nazivi članaka dodani su i u tri posljednja članka;
- ispravljen je podatak o poslovnom intenzitetu EU, koji se navodi u ocjeni stanja, a na zamolbu zastupnika Stjepana Čuraj, koji je tražio da se pojasni podatak Eurostata o poslovnom intenzitetu istraživanja i razvoja, za koji se u obrazloženju navodi da u EU čini prosjek od 11,3%. Predlagatelj je ispravio podatak, jer se radilo o tipfeleru, pa tako poslovni intenzitet u EU u prosjeku iznosi 1,3% BDP prema izvorima Eurostata te u procjeni napretka u provedbi strukturnih reformi u Izvješću za Hrvatsku 2017 (COM)2017) 90 final, SWD (2017) 76 final). Također je radi pojašnjenja ubačen tekst kojim se objašnjava da je pokazatelj intenziteta istraživanja i razvoja koji se iskazuje u postotku, pokazatelj udjela bruto domaćih rashoda za istraživanje i razvoj u bruto domaćem proizvodu;
- usvojena je primjedba zastupnika doc.dr.sc. Željko Jovanovića da je potrebno definirati pojam istraživača, pa je u članak 10. stavak 1 a) uvrštena definicija istraživača iz Frascati Manual-a, koja glasi: istraživač je stručnjak uključen u stvaranje koncepcije ili stvaranje novih znanja koji provodi istraživanje i poboljšava ili razvija koncepte, teorije, modele, tehnike instrumentacije, softver ili operativne metode.

V. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U raspravi u Hrvatskom saboru iznesene su određene primjedbe i prijedlozi zastupnika koje predlagatelj nije mogao prihvatiti:

- zastupnik doc.dr.sc. Željko Jovanović predložio je da se do drugog čitanja ispravi nesuglasje vezano uz podatak o zacrtanom cilju povećanja ukupnih ulaganja u istraživanje i razvoj od 1,4% BDP do 2020., koji je naveden u obrazloženju uz prijedlog ovog zakona u točki II „Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonom“, budući da je prema usvojenoj Strategiji obrazovanja, znanosti i tehnologije (NN 124/2014) u glavi „Znanost i tehnologija“, Poglavlje „Tehnologija i tehnološki razvoj“, u cilju 6. „Rast ulaganja u istraživanje i razvoj unapređenjem sustava javnog financiranja te poticanjem ulaganja poslovnog i društvenog sektora u istraživanje i razvoj“, navedeno da će se „težiti postizanju ulaganja od 2% BDP“.

Predlagatelj je uvidom u navedeni podatak iz Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije utvrdio da je u istom tekstu predmetna strategije na koji se zastupnik poziva, navedeno također da se „očekuju ulaganja od 1,4% BDP-a“, što je predviđeno i usvojenom Strategijom poticanja inovacija 2014-2020 (NN 153/2014), koja govori o cilju od 1,4% izdvajanja za ulaganje u istraživanje i razvoj, a također se isti strateški cilj navodi i u Nacionalnom

programu reformi 2017., kojeg je Vlada Republike Hrvatske usvojila 27. travnja 2017.g. Dodatno, u prethodnom testu malog i srednjeg poduzetništva (Prethodni MSP test) uz ovaj zakon, zbog utvrđivanja potrebe za provedbu postupka procjene učinka propisa na malo gospodarstvo i izrade testa malog i srednjeg poduzetništva, na koji je dobivena suglasnost, te u Iskazu o procjeni učinka propisa uz ovaj Zakon, koji su bili na e-savjetovanju i na mišljenju tijela državne uprave, naveden je ovaj podatak, te na njega nije bilo primjedbi. Stoga predlagatelj smatra kako je nepotrebno dodatno ispravljanje navedenog teksta, budući da obje strategije navode zadani cilj od 1,4% BDP-a, a Vlada Republike Hrvatske koordinira Nacionalnim godišnjim programima reformi;

- zastupnik Stjepan Čuraj predložio je da se ne ograničava rok realizacije projekta na tri godine, već možda na više godina, primjerice 5 i više.

Predlagatelj je prijedlogom Zakona u članku 9. predvidio razdoblje trajanja projekta do tri godine od početka projekta, u kojem poduzetnik prijavljuje prihvatljive troškove, a važeći Opći porezni zakon predviđa mogućnost prijenosa poreznog gubitka do 5 godina, pa je time i razdoblje korištenja potpore zapravo moguće do 5 godina čime je, smatra predlagatelj, već prema pozitivnim propisima udovoljeno prijedlogu zastupnika Stjepana Čuraja. Dodatno, u sektorima industrije gdje istraživačko-razvojni projekti po svojoj prirodi traju duži period, na koje se zastupnik referira, bit će moguće prijavljivati pojedine faze projekta koje čine zasebnu cjelinu u smislu ishoda, kao zasebne projekte koje traju do 3 godine, ako su te faze preduvjet slijedeće faze šireg projekta;

- zastupnica Sabina Glasovac predložila je novu mjeru umanjenja stope poreza na dohodak za zaposlene koji u stopostotnom radnom vremenu sudjeluju u projektima istraživanja i razvoja, kako bi se zadržala visoko kvalificirana i motivirana radna snaga da ostane u Hrvatskoj.

Predlagatelj smatra da ovaj prijedlog nije moguće u kratko vrijeme doraditi na odgovarajući način. Naime Radna skupina za izradu nacрта ovog zakona je već razmatrala takvu mjeru koja je bila usmjerena na sadržaj ovog prijedloga, ali je uzimajući u obzir negativno mišljenje Ministarstva financija o mogućnostima za njeno uvođenje zbog proračunskih prihoda jedinica lokalne samouprave te uzimajući u obzir kratkoću vremena koje predstoji do nove izmjene pravne stečevine EU vezane uz potpore (uredbe koje uređuju ovo područje primjenjuju se do 31. prosinca 2020.), ipak predloženo da se, radi što brže primjene potpora u praksi, razradi samo mjera koja se predlaže ovim konačnim prijedlogom, dok će se dodatne mjere razrađivati kod izmjena i dopuna zakona uslijed očekivane izmjene pravne stečevine EU-a;

- u ime zastupnika Kluba zastupnika GLAS-a, HSU-a, zastupnica prof.dr.sc. Vesna Pusić tražila je pojašnjenje vezano uz maksimalne pragove potpora koje korisnik može ostvariti vezano uz definicije pretežno industrijsko ili pretežno temeljno istraživanje, jer smatra da je kontraproduktivno navesti da je u slučaju kada industrijska i temeljna istraživanja čine više od 50% da se to klasificira kao industrijsko istraživanje, koje onda može ostvariti

samo manji iznos potpore, te da je to potrebno promijeniti ako nije preuzeto iz EU-stečevine.

Predlagatelj ne može prihvatiti takav prijedlog, budući da je to propisano člankom 4. stavkom 1.i) Uredbe Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članka 107. i 108. Ugovora (Službeni list Europske unije, br. L 187, 26.6.2014. - Uredbom o općem skupnom izuzeću).

- Dodatno, zastupnica Vesna Pusić ispred Kluba zastupnika smatra neprihvatljivim da samo Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta ocjenjuje opravdanost strukture projekta, kako je propisano člankom 12. stavkom 8, a bez konzultacije znanstvenih institucija.

Predlagatelj smatra kako je takvo protivljenje rješenju koje se zakonom predviđa proturječno i neutemeljeno, budući se s jedne strane traži odgovornost Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta za kvalificiranje prijave odnosno ocjenu opravdanosti strukture projekta i kvalifikaciju prijave odnosno ocjenu europskih kriterija, a s druge strane se tvrdi da je neprihvatljivo da se ocjenu opravdanosti i kvalifikaciju prijave stavi u nadležnost istog ministarstva. Predlagatelj smatra da je već u postojećem zakonskom tekstu prijedloga, člankom 5. stavak 2, otvorena mogućnost da se ocjena kriterija i tipa znanstveno-istraživačkog projekta povjeri drugom tijelu u slučaju potrebe. Tako je, osim uz primjenu iskustva pri dodjeli i vrednovanju projekata koje je stečeno u prethodnim projektima u okviru upravljanja sredstvima EU fondova u Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta, u slučaju potrebe, moguće da se provedba određenih dijelova postupka, od strane Ministarstva gospodarstva, poduzetništva i obrta povjeri provedbenom tijelu iz nadležnosti ministarstva koje ima javne ovlasti i propisanu djelatnost davanja državnih potpora za istraživanje i razvoj, zadržavajući pravo ministarstva na uvid i nadzor istog. Ta provedbena tijela (npr. HAMAG-BICRO) već imaju, u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, oformljene baze podataka koje omogućuju izbor znanstvenika ili odgovarajućeg profila eksperta za takvu ocjenu projekata, a moguće je da takvu bazu podataka oformi Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta. Dodatno, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta je i do sada na nacrtu ovog Zakona radilo u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, te je upravo u tijeku daljnji dogovor o korištenju odgovarajućih podataka tog ministarstva u vezi s navedenim.

Predlagatelj također podsjeća da se potpore po ovom prijedlogu zakona odobravaju temeljem prihvatljivih troškova, koje će kontrolirati vanjski stručnjaci u vrednovanju s iskustvom (s iskustvom u davanju državnih potpora za istraživanje i razvoj), temeljem objektivnih dokaza o troškovima, čime je mogućnost povrata potpore zbog nezakonitosti dodatno minimizirana. Detalji provedbe postupka evaluacije, kao i kriteriji za odabir vanjskih stručnjaka bit će propisani Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, uz uvažavanje mišljenja i u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i drugim tijelima koja su imenovala članove Radne skupine za izradu nacrtu ovog zakona. Kako bi se omogućilo detaljnije propisivanje uloge, kriterija i načina izbora vanjskih stručnjaka, predlagatelj je u izvršio dopunu članka 16. st. 2 h), koji sada u konačnom prijedlogu Zakona propisuje da će se

pravilnikom propisati detaljnije kriteriji, postupak odabira i naknade za vanjske stručnjake u vrednovanju projektnih prijava i praćenju realizacije projekta.

- Dodatno, zastupnica Pusić smatra neprihvatljivom odredbu članka 20. u dijelu koji propisuje obvezu vraćanja potpore kada to naloži Europska komisija, već traži da odgovornost za kvalifikaciju prijave po europskim kriterijima mora preuzeti Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta.

U pogledu propisivanja povrata potpore od strane korisnika, u slučaju kada povrat potpore naloži Europska komisija, a koje se uz ostalo, navodi u članku 20., upućuje se da je ova odredba sukladna odredbama Zakona o državnim potporama (NN 47/14), koji se primjenjuje na pitanja postupka koja nisu uređena ovim zakonom, što propisuje članak 1. stavak 2. ovog prijedloga zakona. Područje državnih potpora je regulirano aktima pravne stečevine, a koja je izravno primjenjiva i nadređena hrvatskom pravu. Državne potpore uređene su u Republici Hrvatskoj Zakonom o državnim potporama (NN 47/14), ne dirajući njihovo uređenje Ugovorom o funkcioniranju Europske unije i uredbama institucija Europske unije, ali i presudama Europskog suda. Europska unija zabranjuje dodjelu potpora, odnosno dopušta je samo iznimno, pod uvjetima koji su propisani, kao što je ovdje slučaj. Člankom 13. stavkom 3. Zakona o državnim potporama propisano je da se „povrat državne potpore provodi u skladu s pravilima propisa Republike Hrvatske kojima se uređuje pravni odnos nastao dodjelom državne potpore, odnosno u skladu s pravilima samog pravnog akta na temelju kojeg je državna potpora dodijeljena korisniku“, što otvara mogućnost iz članka 20. podstavak c)., što nije neuobičajeno rješenje, jer se povrat od strane korisnika potpore predviđa i drugim propisima koji reguliraju državne potpore te predstavljaju *lex specialis* u odnosu na Zakon o državnim potporama (primjerice Zakon o poticanju ulaganja). Prema članku 13. stavku 4. Zakona o državnim potporama, davatelj državne potpore odgovoran je za dodjelu državne potpore čiji povrat je naložila Europska komisija, a mišljenja Ministarstva financija o usklađenosti prijedloga programa državne potpore ili pojedinačne državne potpore s pravilima o državnim potporama savjetodavne su prirode i ne dovode u pitanje isključivu ovlast Europske komisije odobravati državne potpore. Stoga predlagatelj smatra da je predloženo pravno uređenje ocjene prijave i povrata potpore ispravno postavljeno sukladno pozitivnim propisima;

- vezano uz prijedlog zastupnice Pusić da se propiše u pravilniku ili zakonskom tekstu kako je lista vanjskih stručnjaka javna, predlagatelj prijedlog ne može prihvatiti, jer je dozvoljeno ograničenje objave podataka prema članku 15. stavcima 2. i 3. Zakona o pravu na pristup informacijama u slučaju ako je informacija zaštićena zakonom kojim se uređuje područje zaštite osobnih podataka ili čije bi objavljivanje onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje pravno uređenog postupka.

Ističe se da nije praksa objave podataka o vanjskim stručnjacima niti u jednom poznatom programu dodjele potpora, pa tako ni u OP „Konkurentnost i kohezija“. Europska praksa na Okvirnim programima Zajednice, također pokazuje kako se ne objavljuje podatke o vanjskim stručnjacima.

U navedenom OP- u, Poslovnikom o radu Odbora za odabir projekata (u pozivu „Podrška razvoju Centara kompetencija“) izričito je propisano da “obraci, zapisnici i drugi dokumenti koji se odnose na postupak dodjele, a kojima se otkriva identitet procjenitelja, ocjenjivača odnosno članova Odbora koji donose odluku o projektnom prijedlogu, čime bi se moglo narušiti načelo tajnosti postupka dodjele, sukoba interesa i načelo jednakog postupanja, ne smiju doći u posjed niti ih smiju vidjeti prijavitelji i, ako je primjenjivo, ni treće zainteresirane osobe.“

Tako predlagatelj procjenjuje da bi javno dostupnim popisom vanjskih stručnjaka u ovim projektima narušili ocjenu iz testa razmjernosti razloga za omogućavanje dostupa podataka i razloga ograničenja dostupa informacije zbog javnog interesa;

- zastupnik doc.dr.sc. Željko Jovanović predložio je da se izvan snage stavi članak 111. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, te smatra da bi bilo dobro da se u uvodnom dijelu obrazloženja navede koje su konkretno nedorečenosti ranijeg teksta zakona bile razlog za donošenje novog zakona.

Predlagatelj je uvidom u važeći tekst predmetnog zakona utvrdio da je navedeni članak prestao važiti, a inicijativu za brisanje članaka 111 a) do 111 e) može dati nadležno Ministarstvo znanosti i obrazovanja, kao i za druge programe poticanja istraživanja i razvoja navedene u članku 111 f). Ovim zakonom u odnosu na važeći Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju regulira se samo dio vezan uz ostvarivanje prava na potpore po prijavama koje su bile zaprimljene u Ministarstvu znanosti i obrazovanja do 31. prosinca 2014., sukladno dogovoru o prijenosu nadležnosti. U pogledu traženog obrazloženja konkretnih nedorečenosti ranijeg teksta Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, napominje se kako se u uvodnom dijelu obrazloženja Zakona već navodi: „nedorečenosti zakonskog teksta su ukazivale na nužnost detaljnog propisivanja postupka i kriterija evaluacije projektnih prijedloga, postupka provjere opravdanosti troškova i postupanje u slučaju izmjena na projektima u odnosu na prijavu temeljem koje je odobreno pravo na potporu; porezne olakšice odnosile su se samo na obveznike poreza na dobit; Uredba Komisije br. 651/2014., u pogledu istraživanja i razvoja propisuje drugačiju terminologiju, definicije i intenzitete u odnosu na članke 111. a.-f. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju; Uredba je uvela i pravilo da se potpora može ostvariti isključivo za troškove nastale nakon prijave projekta, odnosno da potpora ima učinak poticaja ako je korisnik podnio pisani zahtjev za dodjelu potpora prije početka rada na projektu ili djelatnosti.“ Predlagatelj osim navođenja važnijih razloga donošenja novog zakona, nije ulazio u detaljniju elaboraciju svih nedorečenosti kako ne bi opterećivao tekst obrazloženja, ali se napominje da je Ministarstvo znanosti i obrazovanja prije početka rada na ovom zakonu u okviru Radne skupine za njegovu izradu, predložilo donošenje novog zakona koji će cjelovito urediti materiju upravo navođenjem tih razloga, te predložilo Ministarstvu gospodarstva, poduzetništva i obrta i dodatne elemente koje bi bilo korisno ugraditi u novi zakonski tekst ili prateći pravilnik, radi njegova poboljšanja i olakšanja primjene, a za koje je potreba proizašla iz dotadašnje prakse: razviti sustav praćenja i evaluacije provedbe mjera od

vremena prijave do završetka projekta, kriterije i postupak evaluacije, izvještavanje na godišnjoj razini, te postupak provjere opravdanosti troškova (prihvatljivosti u okviru kategorija), postupak u slučaju izmjena projekta nakon prijave i tijekom realizacije. U ovom prijedlogu zakona predviđeno je da se ovi predloženi detalji, uključivo i indikatori praćenja, propisuju pravilnikom, a predviđena je i izrada Uputa za prijavitelje, sukladno njihovom prijedlogu. Također je u članku 3. previđeno tekstom ovog prijedloga zakona i pet kriterija znanstvenog istraživanja iz OECD-ovog Priručnika iz Frascatija, isključena su od dobivanja poticaja ona područja gospodarstva za koje je zaključeno i ranije da ih treba isključiti, a također je njime definiran i datum dodjele potpore koji ranije nije bio naveden.

Tako se naprijed navedene sugestije Ministarstva znanosti i obrazovanja za unaprjeđenje sustava ovih poticaja ugrađene u tekst prijedloga ovog konačnog prijedloga Zakona;

- prijedlog zastupnice Sabine Glasovac je da se propisom isključi mogućnost da u postupku sudjeluju oni evaluatori čije dosadašnje evaluacije projekata su dovedene u pitanje vezano uz njihovu evaluaciju prijave odnosno da se propiše mehanizam kontrole njihova rada.

Predlagatelj zakona ne može prihvatiti ovako široku definiciju da se isključi svaki evaluator (vanjski stručnjak) protiv čijeg vrednovanja je pokrenut neki sudski postupak, već se mehanizam kontrole njihova rada može vezati samo uz pravomoćnu sudsku odluku odnosno dokaz o nekažnjavanju (uvjerenje o podacima iz kaznene evidencije), naravno uz ostale dokaze o udovoljavanju uvjetima stručnosti i iskustva u području istraživanja i razvoja. Stoga je navedeno u članku 16. stavku 2. h) ovog Konačnog prijedloga Zakona, da će kriteriji i postupak odabira te naknade za vanjske stručnjake u vrednovanju projektnih prijave i praćenju realizacije projekata, biti propisani Pravilnikom o državnoj potpori za istraživačko-razvojne projekte, koji će detaljnije propisati postupanje davatelja potpora u slučaju upitnih evaluacija, što je intencija ovog prijedloga. Kao jedan od uvjeta obavljanja poslova evaluatora svakako treba biti i nekažnjavanost.